

Ny gränsälvsoverenskommelse med Finland

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2009/10:212 Ny gränsälvsoverenskommelse med Finland samt en följdmotion och en motion från allmänna motionstiden 2009.

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en ny gränsälvsoverenskommelse mellan Sverige och Finland. Överenskommelsen, som ersätter en överenskommelse från 1971, innebär bl.a. att samarbetet i gränsälvsområdet i miljö-, vatten- och fiskefrågor moderniseras och att en ny finsk-svensk gränsälvskommission inrättas för att främja ländernas samverkan i miljö- och vattenfrågor i området. Den hittillsvarande gränsälvskommissionens prövningsverksamhet övergår till nationella domstolar och myndigheter. Förvaltningen av fisket utövas enligt överenskommelsen av Fiskeriverket och Länsstyrelsen i Norrbottens län samt den ansvariga finska myndigheten i samarbete. Genom överenskommelsen skapas balans mellan olika intressen när det gäller fisket.

I propositionen föreslås vidare en ny lag om gränsälvsoverenskommelsen och att delar av överenskommelsen genomförs genom ändringar i fiskelagen (1993:787). Vidare föreslås vissa följdändringar i miljöbalken, lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled och lagen (1957:390) om fiskearrenden samt att viss lagstiftning kopplad till den äldre gränsälvsoverenskommelsen ska upphävas. Lagändringarna föreslås träda i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker motionsyrkandena. Betänkandet innehåller 1 reservation.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden	6
Gränsälvöverenskommelse mellan Sverige och Finland	6
Reservation	10
Gränsälvscommissionen, punkt 2 (s)	10
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	12
Propositionen	12
Följdmotionen	12
Motion från allmänna motionstiden hösten 2009	12
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	13

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Gränsälvsoverenskommelse mellan Sverige och Finland

Riksdagen

antar regeringens förslag till

1. lag om gränsälvsoverenskommelse mellan Sverige och Finland
2. lag om ändring i miljöbalken
3. lag om ändring i lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled
4. lag om ändring i lagen (1957:390) om fiskearrenden
5. lag om ändring i fiskelagen (1993:787)

och godkänner

6. gränsälvsoverenskommelsen den 11 november 2009 mellan Sverige och Finland.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2009/10:212 punkterna 1–6.

2. Gränsälvskommisionen

Riksdagen avslår motionerna 2009/10:MJ12 och 2009/10:MJ319.

Reservation (s)

Stockholm den 3 juni 2010

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Anders Ygeman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anders Ygeman (s), Claes Västerteg (c), Ola Sundell (m), Bengt-Anders Johansson (m), Sofia Arkelsten (m), Bo Bernhardsson (s), Anita Brodén (fp), Lars Hjalmered (m), Jan-Olof Larsson (s), Rune Wikström (m), Wiwi-Anne Johansson (v), Helén Pettersson i Umeå (s), Erik A Eriksson (c), Tina Ehn (mp), Aleksander Gabelic (s), Roland Bäckman (s) och Liza-Maria Norlin (kd).

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens proposition 2009/10:212 Ny gränsälvsöverenskommelse med Finland. I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en ny gränsälvsöverenskommelse mellan Sverige och Finland. I propositionen föreslås även en ny lag om gränsälvsöverenskommelsen och att delar av överenskommelsen genomförs genom ändringar i fiskelagen (1993:787). Vidare föreslås vissa följdändringar i miljöbalken, lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled och lagen (1957:390) om fiskearrenden samt att viss lagstiftning kopplad till den äldre gränsälvsöverenskommelsen ska upphävas. Utskottet behandlar vidare en motion väckt med anledning av propositionen och en motion från allmänna motionstiden 2009. Motionsförslagen och regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag återfinns i bilaga 2.

Bakgrund

Sverige och Finland har en gränsälvsöverenskommelse som träffades i september 1971 och som gäller som svensk lag sedan den 1 januari 1972. Sveriges och Finlands regeringar har fört förhandlingar om att ersätta 1971 års gränsälvsöverenskommelse med en ny överenskommelse. Förhandlingarna har skett mot bakgrund av grundliga utredningar i båda länderna och har haft som mål att anpassa gränsälvsarbetet till den utveckling på miljö-, vattenrätts- och fiskeområdet som har ägt rum de senaste decennierna. Resultatet av förhandlingarna är en ny gränsälvsöverenskommelse.

Den nya gränsälvsöverenskommelsen hänvisar till de principer och rättsakter inom den internationella vattenrättens område som bedöms vara av särskild betydelse för de frågor som behandlas i överenskommelsen. Överenskommelsens bestämmelser redovisas i avdelningar som innehåller allmänna bestämmelser, bestämmelser om samarbete mellan länderna, det mellanstatliga samarbetsorganet (Finsk-svenska gränsälvscommissionen), verksamheter och åtgärder som kan ha gränsöverskridande verkningar samt grundläggande bestämmelser om fiske. Avslutningsvis finns en avdelning med slutbestämmelser.

En administrativ stadga för gränsälvscommissionen och en stadga med närmare bestämmelser om fisket är en integrerad del av gränsälvsöverenskommelsen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner den nya gränsälvsöverenskommelsen mellan Sverige och Finland. Överenskommelsen innebär bl.a. att samarbetet i gränsälvsområdet i miljö-, vatten- och fiskefrågor moderniseras och att en ny finsk-svensk gränsälvskommission inrättas för att främja ländernas samverkan i miljö- och vattenfrågor i området. Den hitillsvarande gränsälvskommissionens prövningsverksamhet övergår till nationella domstolar och myndigheter. Förvaltningen av fisket utövas enligt överenskommelsen av Fiskeriverket och Länsstyrelsen i Norrbottens län samt den ansvariga finska myndigheten i samarbete. Genom överenskommelsen skapas balans mellan olika intressen när det gäller fisket.

I propositionen föreslås vidare en ny lag om gränsälvsöverenskommelsen och att delar av överenskommelsen genomförs genom ändringar i fiskelagen (1993:787). Vidare föreslås vissa följdändringar i miljöbalken, lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled och lagen (1957:390) om fiskearrenden samt att viss lagstiftning kopplad till den äldre gränsälvsöverenskommelsen ska upphävas. Lagändringarna föreslås träda i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Lagförslagen har granskats av lagrådet.

Utskottets överväganden

Gränsälvsöverenskommelse mellan Sverige och Finland

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag och avslår två motionsyrkanden (s) om Finsk-svenska gränsälvscommissionen.

Jämför reservation (s).

Propositionen

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner den nya gränsälvsöverenskommelsen mellan Sverige och Finland. Överenskommelsen ska, med undantag för fem artiklar om fiske och fiskestadgan, införlivas i svensk rätt genom en särskild lag som innebär att överenskommelsen gäller som lag i Sverige. Regeringen föreslår även att de bestämmelser i överenskommelsen som reglerar fisket ska införas i fiskelagen (1993:787) och föreskrifter meddelade med stöd av lagen. I miljöbalken införs enligt förslaget dels en uppdaterad upplysningsbestämmelse om gränsälvsöverenskommelsen mellan Sverige och Finland och andra liknande specialregleringar, dels en hänvisning till bestämmelserna om rätt att överklaga i lagen om gränsälvsöverenskommelse mellan Sverige och Finland. Ett antal hänvisningar i olika lagar till föråldrade bestämmelser tas bort. Lagen om gränsälvsöverenskommelse mellan Sverige och Finland och ändringarna i övriga lagar föreslås träda i kraft den dag som regeringen bestämmer. Samtidigt upphävs ett antal lagar som då blir föråldrade.

Motionen

Enligt motionerna MJ12 (s) och MJ319 (s) innebär regeringens förslag om att frånta den nya gränsälvscommissionen beslutanderätten i tillståndsärenden att frågorna centraliseras och blir föremål för en omfattande byråkratisk handläggning i båda länderna. En utredning bör göras av hur överklaganden av commissionens beslut kan ske på ett rättssäkert sätt, så att commissionen kan fungera som en beslutsinstans även i framtiden.

Utskottets ställningstagande

Den nu gällande gränsälvsöverenskommelsen har varit oförändrad sedan tillkomsten 1971, med undantag för mindre ändringar i fiskestadgan. Den nationella lagstiftningen i frågor som överenskommelsen reglerar har ändrats betydligt i både Sverige och Finland. Det gäller också det internatio-

nella regelverket. Gränsälvsöverenskommelsen är därför omodern och strider i vissa avseenden mot internationell rätt, främst EU-rätten. Därtill kan överenskommelsen innebära hinder för att tillämpa den nationella lagstiftningen om det i samma fråga finns bestämmelser i överenskommelsen. När det gäller frågor om byggande i vatten och vattenföreningar liksom om fiske finns det nationella föreskrifter som är mer långtgående än gränsälvsöverenskommelsens motsvarande bestämmelser. Dessa omständigheter, särskilt nödvändigheten att fullt ut genomföra EU:s lagstiftning i gränsälvsområdet, gör att en ändring av överenskommelsen är angelägen. Regeringarna i Sverige och Finland är överens om detta.

I likhet med regeringen gör utskottet den bedömningen att det även i framtiden behövs någon form av överenskommelse mellan Sverige och Finland med gemensamma bestämmelser för gränsälvsområdet. Det är dock svårt att hålla ett detaljerat särskilt regelverk för gränsälvsområdet levande i förhållande till den utveckling som sker inom de berörda rättsområdena. Detta gäller såväl i förhållande till nationella bestämmelser som fortlöpande tillkommer som i förhållande till internationella åtaganden som Sverige respektive Finland förbinder sig att uppfylla. Lagstiftningen om och synen på de frågor som gränsälvsöverenskommelsen omfattar har blivit mer samstämd mellan Sverige och Finland än vad som var fallet när 1971 års överenskommelse kom till. Det är en följd av bl.a. internationella överenskommelser och konventioner där både Sverige och Finland är parter. Sverige och Finland blev båda EU-medlemmar 1995. Särskilt EU-rätten har både inom miljö- och fiskeområdet i hög grad påverkat förutsättningarna för den nationella lagstiftningen. Det kan förväntas att EU-lagstiftningen även i fortsättningen kommer att medföra att bestämmelserna i de bägge länderna inom berörda rättsområden blir alltmer likvärdiga. De ändrade förutsättningarna innebär som regeringen anför ett mindre behov av särskilda regler för gränsälvsområdet i frågor som är av gemensamt intresse för de båda länderna.

Som framgår av propositionen har en gemensam utgångspunkt för Sverige och Finland varit att den nya överenskommelsens övergripande syfte ska vara att främja samarbetet mellan länderna för att trygga nyttjandet av gränsälvarna, så att båda länderna kan tillgodogöra sig vattendragen på ett skäligt sätt och så att gränsregionens intressen främjas. Detta är i linje med den gällande gränsälvsöverenskommelsen. Vidare ska förutsättningar skapas för att samordna de åtgärder som kan behövas för att i gränsälvsområdet uppnå angivna mål för vattnets kvalitet och hållbara nyttjande. En utgångspunkt i arbetet med den nya gränsälvsöverenskommelsen har också varit att den ska vara anpassad till fullgjorda internationella och EU-rättsliga åtaganden och inte utgöra något hinder för tillämpningen av tillkommande direktiv och konventioner. Utskottet konstaterar att regeringen arbetat framgångsrikt med att lösa den mångåriga tvisten kring gränsälvsfrågan.

När det gäller frågan om den nya Finsk-svenska gränsälvscommissionen konstaterar utskottet att den nya commissionen kommer att få en annan roll än den tidigare. I artikel 8 i överenskommelsen fastställs ramarna för den nya gränsälvscommissionen. Dess uppgifter är begränsade till vad som framgår av överenskommelsen, vilket innebär att den inte har några uppgifter som prövningsorgan. Dess juridiska kapacitet följer av överenskommelsen i och med att den blir svensk lag. Commissionen kan alltså stödja sig på överenskommelsen vid kontakter med andra myndigheter, och de myndigheter som handlägger frågor inom överenskommelsens tillämpningsområde måste iaktta sina skyldigheter gentemot commissionen. För sådana frågor som rör byggande i vatten och vattenföreningar är lagstiftningen i Sverige respektive Finland i hög grad likvärdig. Utskottet bedömer i likhet med regeringen att det kommer att vara fallet även i fortsättningen. Prövningen av en åtgärd eller verksamhet bör därför, på respektive lands sida i gränsälvsområdet, kunna göras i huvudsak med tillämpning av de nationella bestämmelserna och av en nationell domstol eller myndighet. Detta innebär att det inte längre finns behov av att överlåta någon beslutanderätt i dessa frågor till ett särskilt organ, så som fallet har varit med den nuvarande gränsälvscommissionen. Den nuvarande gränsälvscommissionens beslut kan överklagas endast vad avser frågor om ersättning. Beslut i övriga frågor vinner omedelbart laga kraft. Någon sådan inskränkning gäller inte för motsvarande beslut meddelade i övriga landet. Som framgår av propositionen kommer en överföring av prövningen till nationella instanser att innebära ett enhetligt och likformigt förfarande i hela landet med oinskränkta möjligheter att överklaga beslut till högre instans, vilket förenklar för allmänheten och ökar förutsägbarheten. Prövningen blir också mer allsidig eftersom all miljöpåverkan prövas i ett sammanhang. Avståndet mellan allmänheten och beslutsfattarna minskar då prövningsärenden i första instans förs över till kommunerna eller länsstyrelsen.

För att i gränsälvsområdet reglera förhållanden av gränsöverskridande karaktär behöver det, som regeringen anför, finnas vissa för Sverige och Finland gemensamma bestämmelser, t.ex. bestämmelser om att verkningarna av en viss verksamhet eller åtgärd ska beaktas på samma sätt på båda sidor om nationsgränsen och att sakägare, oberoende av land, har samma rättigheter. Även om gränsälvscommissionen inte behöver finnas kvar som ett tillståndsgivande organ, är Sverige och Finland överens om att det bör finnas ett gemensamt samarbetsorgan för gränsälvsområdet. En avsikt med ett sådant organ är att säkerställa att gränsbygdens intressen kan föras fram. Samarbetsorganet bör därför ges rätt att yttra sig i ärenden som motsvarar dem som i dag handläggs av gränsälvscommissionen och att överklaga de nationella domstolarnas och myndigheternas beslut i sådana ärenden. När det gäller fiske ska commissionen dock endast beredas tillfälle att yttra sig i de fall där den ansvariga myndigheten saknar den

kompetens som behövs. Samarbetsorganet bör även bevaka tillämpningen av gränsälvöverenskommelsen och följa upp bestämmelser och tillstånd på miljöområdet som gäller inom gränsälvområdet.

När det gäller fisket, har som framgår av propositionen, de svenska och finska delegationerna arbetat med utgångspunkten att båda staterna genom sina internationella åtaganden är förpliktade att samarbeta om bevarandet och förvaltningen av fisket i gränsälvområdet. Laxen och öringen har särskild betydelse. Det råder enighet om att det även i fortsättningen är nödvändigt att bestämmelserna om fisket på ömse sidor om gränsen har ett likvärdigt innehåll och att bestämmelserna ska gälla i ett särskilt fiskeområde. För närvarande är det för stor skillnad mellan den svenska och finska fiskelagstiftningen för att en tillämpning av de nationella fiskebestämmelserna ska ge en tillräckligt likvärdig behandling av fisket och fiskevården på ömse sidor om gränsen. Fiskefrågorna handlar vidare om en viktig gemensam resurs som inte är bunden till ettdera landet. För fisket och fiskevården i gränsälvområdet behövs därför även i fortsättningen en särskild överenskommelse med gemensamma bestämmelser för Sverige och Finland. Förhandlingarna har vidare förts utifrån ståndpunkten att fisket i området i framtiden inte ska förvaltas av gränsälvskommisionen eller något annat gemensamt organ, utan av de nationella myndigheter som ansvarar för fisket i området i samarbete. För Sveriges del kommer detta ansvar att ligga på Fiskeriverket och Länsstyrelsen i Norrbottens län. När myndigheterna utför uppgiften bör de särskilt verka för en lokal förankring av verksamheten. Även på fiskets område finns det internationella åtaganden till vilka hänsyn måste tas vid utformningen av den nya gränsälvöverenskommelsen. Utskottet bedömer i likhet med regeringen att fiskebestämmelserna i den nya gränsälvöverenskommelsen och fiskestadgan är förenliga med de nämnda internationella åtagandena.

Gränsälvöverenskommelsen innehåller bestämmelser som berör såväl myndigheters som enskildas handlande. Detta innebär att dess bestämmelser måste införlivas i svensk författning för att bli tillämpliga i landet. Detta bör som regeringen anför ske genom en lag som innebär att gränsälvöverenskommelsen genomförs. Vissa artiklar i överenskommelsen samt fiskestadgan bör dock undantas och transformeras till nya bestämmelser i fiskelagen (1993:787) och föreskrifter som meddelas med stöd av den lagen.

Eftersom överenskommelsen, sedan den har godkänts av riksdagen, träder i kraft först trettio dagar efter det att underrättelser om godkännandet har utväxlats på diplomatisk väg, bör som anförts i propositionen tidpunkten för lagarnas ikraftträdande bestämmas av regeringen.

Med det anförda ställer sig utskottet bakom propositionen och avstyrker därmed motionerna MJ12 (s) och MJ319 (s).

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Gränsälvskommisionen, punkt 2 (s)

av Anders Ygeman (s), Bo Bernhardsson (s), Jan-Olof Larsson (s), Helén Pettersson i Umeå (s), Aleksander Gabelic (s) och Roland Bäckman (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2009/10:MJ12 och 2009/10:MJ319.

Ställningstagande

Den nuvarande gränsälvskommisionen ser till att människorna i gränstrakterna får sina saker prövade på ett enkelt och byråkratiskt sätt. Inga avgifter tas ut av de tillståndssökande. Regeringens förslag i propositionen innebär att prövningsärendena centraliseras. Det finns därmed en risk för en utdragen byråkratisk handläggning både i Sverige och i Finland. Den närhetsprincip som enligt EU ska råda, riskerar att gå förlorad. Därtill lär de administrativa kostnaderna öka. Finsk-svenska gränsälvskommisionen bör i sin roll som prövningsorgan bestå av ledamöter med stor kompetens i de frågor som kommissionen ska bedöma. Jurister från respektive land är en självklarhet, liksom ledamöter med geografisk anknytning.

Regeringens huvudmotiv till att kommissionen inte längre ska ha några uppgifter som prövningsorgan är att de beslut som fattas inte går att överklaga. Vi instämmer i att det är ett allvarligt problem – men inte svårare än att det går att lösa. Den medborgare som vill överklaga ett beslut bör kunna göra detta hos respektive lands domstol, t.ex. den svenska miljödomstolen eller dess finska motsvarighet. Överklagandet ska sedan handläggas i samråd mellan domstolarna. Idéer kring hur detta ska gå till finns redan formulerade. I frågan om kommissionen som beslutsorgan råder det en unik politisk enighet inom samtliga kommuner längs båda sidor av Torne älv. Fiskefrågorna bör dock, som regeringen föreslår, ligga utanför kommissionens beslutandesfär.

Vi anser att gränsälvskommissionen även i framtiden kan ha en roll som prövningsorgan för tillståndsärenden. Regeringen bör därför se över möjligheterna att återställa kommissionens roll och därefter återkomma med ett förslag om en reglering av hur överklaganden av kommissionens tillståndsbeslut ska gå till. Detta bör ges regeringen till känna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2009/10:212 Ny gränsälvsöverenskommelse med Finland:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om gränsälvsöverenskommelse mellan Sverige och Finland.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i miljöbalken.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1957:390) om fiskearrenden.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i fiskelagen (1993:787).
6. Riksdagen godkänner gränsälvsöverenskommelsen den 11 november 2009 mellan Sverige och Finland (avsnitt 6).

Följdmotionen

2009/10: MJ12 av Anders Ygeman m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Finsk-svenska gränsälvskommissionen.

Motion från allmänna motionstiden hösten 2009

2009/10: MJ319 av Leif Pettersson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Gränsälvskommissionen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om gränsälvsöverenskommelse mellan Sverige och Finland

Härigenom föreskrivs följande.

Den gränsälvsöverenskommelse mellan Sverige och Finland som undertecknades den 11 november 2009 ska gälla som svensk lag. Detta gäller dock inte artiklarna 23–26 och 29 samt fiskestadgan för Torneälvens fiskeområde.

Överenskommelsen är avfattad på svenska och finska. Den svenska texten framgår av bilagan till denna lag. Överenskommelsens finska text finns tillgänglig på Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Genom lagen upphävs

1. lagen (1949:183) om flottningen i Torne och Muonio gränsälvar,
2. lagen (1971:850) med anledning av gränsälvsöverenskommelsen den 16 september 1971 mellan Sverige och Finland,
3. lagen (1971:851) om rätt för Konungen att meddela viss föreskrift rörande fisket inom Torne älvs fiskeområde,
4. lagen (1971:852) med anledning av tilläggsöverenskommelsen den 16 september 1971 mellan Sverige och Finland till överenskommelsen den 17 februari 1949 om flottningen i Torne och Muonio gränsälvar, samt
5. lagen (1997:201) om befogenhet att besluta om fisket inom Torne älvs fiskeområde.

Gränsälvsoverenskommelse mellan Sverige och Finland

Konungariket Sverige och Republiken Finland, i det följande parterna,

som önskar ersätta 1971 års gränsälvsoverenskommelse mellan Sverige och Finland med en ny överenskommelse,

som beaktar 1810 års gränsregleringstraktat,

som beaktar den internationella vattenrättens principer,

som beaktar 1992 års konvention om gränsöverskridande vattendrag och dess protokoll om vatten och hälsa och 1992 års konvention om skydd av Östersjöområdets marina miljö,

som beaktar Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område och de Europeiska gemenskapernas övriga relevanta lagstiftning,

som beaktar artikel 66 i Förenta nationernas havsrättskonvention av år 1982 samt 1992 års konvention om biologisk mångfald, har kommit överens om följande.

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Geografiskt tillämpningsområde

1. Överenskommelsen är tillämplig på följande vattendrags och sjöars avrinningsområden.

a) Könkämäälven och Muonioälven samt den del av Torneälven och de sjöar i vilka riksgränsen mellan Finland och Sverige löper (gränsälvarna),

b) de vattendrag som är sidogrenar till eller utmynnar i gränsälvarna, och

c) Torneälvens mynningsgrenar.

2. Överenskommelsen är tillämplig på följande kustvattenområden (kustvattenområdena).

a) den del av Bottenviken inom det svenska kustvattenområdet, vars gräns följer en linje dragen från fastlandet vid halvön Patokaris sydspets via Skomakarens östra strand, Stora Hepokaris nordspets och söderut parallellt med riksgränsen till en punkt en sjömil utanför baslinjen, för att sedan på detta avstånd följa baslinjen österut fram till riksgränsen, samt

b) den del av Bottenviken inom det finska kustvattenområdet, vars gräns följer meridianen 24°20,2' till Torneå kommuns gräns med Kemi

och går vidare längs kommungränsen sydväst ända fram till riksgränsen, med undantag av ön Iso-Huituri.

3. De områden som anges i punkterna 1 och 2 bildar ett finsk-svenskt avrinningsdistrikt (avrinningsdistriktet). Avrinningsdistriktets huvudsakliga geografiska omfattning illustreras av den bilagda kartan.

4. För fiske gäller ett särskilt tillämpningsområde som definieras i artikel 23.

Artikel 2

Syfte

1. Överenskommelsens syfte är att

a) i avrinningsdistriktet trygga möjligheterna för båda parterna till skäligt nyttjande av gränsälvarna på ett sätt som främjar gränsregionens intressen,

b) förebygga översvännings- och miljöolyckor,

c) samordna de program, planer och åtgärder i avrinningsdistriktet som behövs för att uppnå de mål som bestäms för vattnets kvalitet och vattnets hållbara nyttjande, med iakttagande av de internationella åtaganden och den gemenskapsrätt som parterna är bundna av, samt

d) i övrigt främja samarbetet mellan parterna i vatten- och fiskefrågor.

2. Särskild vikt ska fästas vid

a) att uppnå gemensamma kvalitetsmål för yt- och grundvatten,

b) naturvård, kulturmiljövård och miljöskydd,

c) hållbart nyttjande av vattenresurserna, samt

d) skydd och hållbart nyttjande av fiskbestånden.

3. För att skapa förutsättningar för ett sådant samarbete som behövs för att uppnå denna överenskommelses syfte ska ett mellanstatligt samarbetsorgan inrättas.

Artikel 3

Rätt till vattnet och vattenområdena i gränsälvarna

1. Vardera part har lika rätt till vattnet i gränsälvarna med sidogrenar, även i det fall mer vatten strömmar genom den ena partens territorium än genom den andra partens. Den rätt till vattnet som enskild kan grunda på dom, urminnes hävd eller annan särskild rättsgrund ändras inte härigenom.

2. Den som äger eller har nyttjanderätt till strand vid en gränsälv får oberoende av riksgränsen nyttja vattenområdet utanför stranden för mindre anordning, såsom brygga eller båthus.

3. Var och en har rätt att nyttja vatten och is ur gränsälvarna för hushållsbehov och likartade ändamål.

4. Var och en har rätt att färdas fritt i gränsälvarna.

5. Nyttjande enligt punkterna 2–4 i denna artikel ska ske med iakttagande av nationella regelsystem och får inte medföra nämnvärd olägenhet för enskilda eller allmänna intressen. Nyttjandet får inte försvåra fisket.

Samarbete

Artikel 4

Gemensamma program och planer

Parternas myndigheter ska samverka sinsemellan och ha som målsättning att upprätta gemensamma program och planer för att uppfylla överenskommelsens syfte enligt artikel 2 punkt 1.

Artikel 5

Kvalitetsmål för vattenmiljön i gränsälvarna

De nationella kvalitetsmålen för vattenmiljön i gränsälvarna ska samordnas så långt som möjligt mellan parterna.

Artikel 6

Förebyggande av översvämningsskador

I syfte att bistå den andra partens myndigheter får företrädare för de myndigheter som deltar i översvämningssbekämpning överskrida riksgränsen när det är nödvändigt att vidta praktiska åtgärder för att avvärja överhängande risk för översvämningsskador vid gränsälvarna. Detta ska föregås av samtycke av den myndighet som den andra parten har utsett.

Artikel 7

Övervakning av vattenföringen

Parterna ska fortlöpande övervaka vattenföringen där Tärendöälven lämnar Torneälven. Övervakningsdata ska lämnas till det mellanstatliga samarbetsorganet.

Mellanstatligt samarbetsorgan

Artikel 8

Finsk-svenska gränsälvscommissionen

1. Parterna upprättar härmed ett mellanstatligt samarbetsorgan, Finsk-svenska gränsälvscommissionen (commissionen), för att fullgöra uppgifter enligt denna överenskommelse.

2. Kommissionen ska ha sådan juridisk kapacitet i de båda länderna att den kan fullgöra sina uppgifter.

3. Stadgan med administrativa bestämmelser för kommissionen (stadgan) ska utgöra en integrerad del av överenskommelsen.

Artikel 9

Sammansättning

1. Vardera part ska utse tre ledamöter för viss tid till kommissionen, varav en ledamot från en statlig myndighet med ansvar för vattenfrågor och en från en kommun som ligger inom överenskommelsens tillämpningsområde, samt för varje ledamot en eller flera suppleanter.

2. Ordförandeskapet i kommissionen ska växla mellan parterna kalenderårsvis. Ordförande ska utses av den part som innehar ordförandeskapet och den andra parten ska utse vice ordförande. Båda ska vara ledamöter av kommissionen.

3. Vardera part får utse högst tre ordinarie sakkunniga att biträda kommissionen. Kommissionen kan även anlita andra sakkunniga.

Artikel 10

Uppgifter

1. Kommissionen ska i enlighet med bestämmelserna i denna överenskommelse

- a) utveckla samarbetet mellan parterna i avrinningsdistriktet,
- b) främja samverkan mellan parternas myndigheter med avsikt att samordna de program, planer och åtgärder vars syfte är att uppnå kvalitetsmålen för vattenmiljön och att följa vattenstatusen,
- c) främja samordningen av parternas myndigheters och kommuners arbete med planer för att förebygga översvåmnings- och miljöolyckor i gränsälvarna,
- d) främja samordningen av parternas myndigheters och kommuners arbete med naturskyddsplaner för gränsälvarna,
- e) ansvara för att gemensam information ges och att gemensamma informationsmöten hålls om de program och planer som anges i denna artikel, samt
- f) antingen tillstyrka eller avstyrka förslag till program och planer för avrinningsdistriktet.

2. Kommissionen ska följa tillämpningen av denna överenskommelse och praxis i tillståndsärenden samt uppmärksamma parterna på behov av ändringar i överenskommelsen.

Artikel 11

Befogenheter

1. Kommissionen har, i frågor som hör till vatten- eller miljölagstiftningen och som kan påverka gränsälvarnas eller kustvattenområdenas status eller nyttjande, för verksamheter inom avrinningsdistriktet rätt att
 - a) yttra sig i tillståndsärenden,
 - b) överklaga beslut i tillståndsärenden, och
 - c) göra en framställan om rättelse, i enlighet med nationell lagstiftning, av överträdelse av ett tillståndsbeslut eller lag eller bestämmelse grundad på lag.
2. Kommissionen har rätt att komma med förslag och avge utlåtanden i andra ärenden som rör vattenfrågor i avrinningsdistriktet.
3. Kommissionen har rätt att ge sitt utlåtande innan beslut fattas om föreskrifter om fiske och om undantag från bestämmelser om fiske.

Artikel 12

Rätt till information

1. Myndigheter som upprättar sådana program och planer som avses i artikel 4 ska löpande hålla kommissionen underrättad om sitt arbete.
2. Kommissionen ska få information om sådana ärenden och beslut som den har rätt att yttra sig i eller överklaga så att den kan utöva sina befogenheter enligt artikel 11.
3. Domstolar och myndigheter ska på begäran lämna kommissionen all tillgänglig information som den behöver för att fullgöra sina uppgifter.

Artikel 13

Offentlighet

1. Envar har rätt att ta del av handlingar som finns hos kommissionen i enlighet med punkt 2 och 3 nedan.
2. När någon hos kommissionen begär att få ta del av handling som kommit in från myndighet i Sverige eller Finland ska frågan om utlämnande prövas av den myndighet som lämnat in handlingen enligt den lagstiftning som gäller för myndigheten. Det ankommer på kommissionen att genast underrätta myndigheten om en sådan begäran.
3. Fråga om utlämnande av annan handling som finns hos kommissionen, inklusive sådana handlingar som avses i artikel 34 punkt 7, ska prövas av den bevakningsmyndighet som anges i artikel 17 punkt 1 i det land och enligt den lagstiftning som gäller där kommissionen har sitt kansli. Kommissionen ska härvid genast sända handlingen i fråga och begäran till bevakningsmyndigheten för prövning.

Artikel 14

Kostnader

Kostnaderna för kommissionens verksamhet ska ersättas till lika delar av parterna. Närmare bestämmelser finns i stadgan.

Gränsöverskridande verkningar

Artikel 15

Överenskommelsens förhållande till den nordiska miljöskyddskonventionen

1. För verksamhet eller åtgärd i avrinningsdistriktet som kan orsaka gränsöverskridande verkningar på vattnens status eller för deras nyttjande ska bestämmelserna i artikel 16–21 i denna överenskommelse tillämpas i stället för bestämmelserna i miljöskyddskonventionen mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige av den 19 februari 1974.
2. I ärenden enligt punkt 1 ska även andra gränsöverskridande verkningar än de som gäller vattnens status eller nyttjande behandlas i samma ordning.

Artikel 16

Likabehandling

1. När en domstol eller myndighet i det ena landet prövar en fråga om tillåtlighet eller tillstånd till verksamhet eller åtgärd som avses i artikel 15 ska verkningar som verksamheten eller åtgärden medför eller kan medföra på den andra partens territorium beaktas på samma sätt som motsvarande verkningar i det egna landet.
2. Den som berörs eller kan beröras av verkningar från sådan verksamhet eller åtgärd som avses i artikel 15 och som bedrivs eller ska bedrivas i det andra landet, ska hos domstolar och myndigheter tillerkännas samma rättigheter som sakägare i det land där verksamheten eller åtgärden bedrivs eller ska bedrivas.
3. Det som anges i punkt 2 gäller på motsvarande sätt beträffande talan om ersättning för skada på grund av verksamheten eller åtgärden.
4. Annan än den som avses i punkt 2 och som enligt reglerna i det ena landet har rätt att föra talan eller yttra sig i ärende som avses i artikel 15 ska ha motsvarande rätt i det andra landet i enlighet med det landets lagstiftning som gäller för jämförbara subjekt.

Artikel 17

Bevakning av allmänna intressen

1. Respektive part ska utse en bevakningsmyndighet som vid den andra partens tillståndsgivande domstol eller myndighet ska bevaka de allmänna intressena i ärenden om verksamheter eller åtgärder enligt artikel 15.
2. För tillvaratagande av allmänna intressen har bevakningsmyndigheten rätt att begära kompletterande utredning samt att bli hörd av och föra talan eller överklaga hos den andra partens domstol eller myndighet, om myndighet eller någon annan företrädare för allmänna miljöintressen i det andra landet får bli hörd, föra talan eller överklaga i motsvarande ärenden.
3. Om bevakningsmyndigheten underrättar domstol eller myndighet hos den andra parten att uppgift som åligger bevakningsmyndigheten i visst ärende ska fullgöras av annan myndighet, gäller överenskommelsens bestämmelser i tillämpliga delar också denna myndighet.
4. Respektive bevakningsmyndighet ska bära de kostnader som uppstår hos denna vid tillämpningen av överenskommelsen.

Artikel 18

Information om tillståndsärenden

1. När en domstol eller myndighet i det ena landet får in ett ärende enligt artikel 16 punkt 1 ska domstolen eller myndigheten underrätta den andra partens bevakningsmyndighet. Denna bevakningsmyndighet ska ombesörja kungörelse och delgivning av ansökan och kallelse i det egna landet. Kungörelse och delgivning ska göras på samma sätt och i samma utsträckning som gäller för en motsvarande ansökan i det egna landet.
2. För information om domar och beslut gäller på motsvarande sätt vad som anges i punkt 1.

Artikel 19

Syn

Om det är nödvändigt att vid behandlingen av ett ärende enligt artikel 16 punkt 1 förrätta syn i det andra landet för att bedöma de gränsöverskridande verkningarna, får domstol eller myndighet förrätta sådan syn efter medgivande av och i samverkan med den andra partens bevakningsmyndighet. Vid sådan förrättning får bevakningsmyndigheten eller en av den utsedd expert närvara.

Artikel 20

Vattenverksamhet med väsentlig påverkan

I tillämpningsområdet enligt artikel 1 punkt 1 får inte meddelas tillstånd för vattenkraftverk, vattenreglering eller vattenöverledning som väsentligt kan påverka vattenförhållandena i en gränsälv, utan föregående överläggningar mellan parterna. Dessa överläggningar ska vara ämnade att nå en lösning som är förenlig med överenskommelsens syfte.

Artikel 21

Samordnad handläggning

1. När någon söker tillstånd för en verksamhet eller åtgärd i en gränsälv som i båda länderna kräver tillstånd från en domstol eller myndighet, ska respektive parts domstol eller myndighet sträva efter att behandla ansökningarna samtidigt. Domstolen eller myndigheten ska informera den andra partens domstol eller myndighet om handläggningen av tillståndsärendet.

2. Domstolen eller myndigheten ska för kännedom sända domen eller beslutet i ärende som avses i punkt 1 till den andra partens domstol eller myndighet.

3. Domstolen eller myndigheten får inte förordna att tillståndet till en verksamhet eller åtgärd som avses i punkt 1 får tas i anspråk innan domen eller beslutet har vunnit laga kraft, såvida inte dom eller beslut i det andra landets tillståndsärende har vunnit laga kraft.

Artikel 22

Handlingarnas språk

I ärenden enligt artiklarna 16 och 21 ska tillståndsprövande domstol eller myndighet svara för att de som avses i artikel 16 under handläggningen ges tillräcklig information på svenska och finska. Vederbörande domstol eller myndighet ska svara för att sammanfattningar av tillståndsansökan och dom eller beslut finns tillgängliga på svenska och finska. Denna ska också svara för att ansökningshandlingarna i nödvändig utsträckning finns på svenska och finska.

Bestämmelser om fiske

Artikel 23

Det geografiska tillämpningsområdet

I detta avsnitt finns grundläggande bestämmelser om regleringen av fisket i följande vattenområden (Torneälvens fiskeområde).

a) Könkämäälven och Muonioälven samt den del av Torneälven och de sjöar i vilka riksgränsen mellan Sverige och Finland löper (gränsälvarna),

b) de vattendrag som är sidogrenar till gränsälvarna, dock inte biflöden,

c) Torneälvens mynningsgrenar, och

d) den del av Bottenviken som ligger norr om och inom en linje från Haparanda hamn över Skomakarens nordostligaste punkt, Ylikaris ostligaste punkt, Sarvenkatajas nordligaste punkt och därifrån i rakt östlig riktning till riksgränsen samt därifrån söderut längs riksgränsen till Torneå och Kemi kommungräns och vidare i nordostlig riktning längs kommungränsen till fastlandet.

Artikel 24

Fiskådra

1. I varje sådan förgrening av älven där fisken rör sig ska det på det djupaste stället löpa en fiskådra. Fiskådran utgör en tredjedel av vattendragets bredd, räknat vid normal låg vattenföring. En fiskådra som i enlighet med vederbörande stats lagar finns i vattendrag som rinner ut i älven, fortsätter med oförändrad bredd tills den når fiskådran i älven.

2. Fiskeredskap eller annan anordning får inte placeras eller användas så att fiskens gång i fiskådran kan hindras eller att fisken inte kommer dit eller inte kan röra sig där. Vid fiske med flytnät och kullenät i fiskådran måste minst hälften av ledens bredd vara fri. Om någon har särskild rätt att vid fiske stänga fiskådran består denna rätt.

Artikel 25

Närmare bestämmelser

1. Stadgan med bestämmelser om fisket inom Torneälvens fiskeområde (fiskestadgan) ska utgöra en integrerad del av överenskommelsen.

2. Parterna förbinder sig att för biflödena till Torneälvens fiskeområde införa nödvändiga bestämmelser och vidta nödvändiga åtgärder för att främja fiskbestånden.

Artikel 26

Bemyndigande

I fiskestadgan anges vilka myndigheter som ska förvalta fisket i fiskeområdet samt i vilken utsträckning de får meddela ytterligare föreskrifter om fisket och bevilja undantag från bestämmelserna i stadgan. Innan beslut fattas ska kommissionen beredas tillfälle att ge sitt utlåtande.

Artikel 27

Forskning och statistik rörande fiskbestånden

1. Parterna utför i samarbete forskning och uppföljning av fiskbestånden.

2. Parterna uppgör årligen gemensam statistik över fisket. För detta ändamål insamlas behövliga uppgifter om fångstandelar och fångstmängder för varje fiskesäsong.
3. Parternas behöriga myndigheter sammanställer uppgifterna enligt gemensamma förfaranden.

Artikel 28

Åtgärder för att skydda fiskbestånden mot sjukdomar m.m.

1. Parterna förbinder sig att vidta nödvändiga åtgärder för att skydda fiskbestånden mot allvarliga smittsamma fisksjukdomar och för att förhindra inplantering av främmande fiskarter eller fiskstammar.
2. Parterna har en ömsesidig skyldighet att omedelbart meddela varandra om misstanke om eller konstaterande av förekomsten av allvarliga smittsamma fisksjukdomar.

Artikel 29

Brott mot fiskebestämmelserna

Bestämmelser om straff, beslag, förverkande, särskild rättsverkan och annan verkan av brott som gäller i respektive land tillämpas på brott mot bestämmelserna om fiske i denna överenskommelse och i fiskestadgan samt mot bestämmelser som givits med stöd av den på samma sätt som vid brott mot lagen i det land där brottet begåtts.

Slutbestämmelser

Artikel 30

Tvistlösning

1. Tvist mellan parterna om tolkningen eller tillämpningen av denna överenskommelse ska lösas genom förhandlingar eller på annat sätt som parterna enas om.
2. Förhandlingar ska inledas inom tre månader från den tidpunkt då den ena parten på diplomatisk väg till den andra parten framställt en begäran om förhandlingar.

Artikel 31

Översyn och ändringar

1. Parterna ska vid behov mötas för att se över överenskommelsens tillämpning. Möte ska hållas senast tre månader efter det att endera parten begärt det.

2. Denna överenskommelse med bilagor kan ändras genom överenskommelse mellan parterna. Ändringarna träder i kraft enligt bestämmelserna i artikel 35.

Artikel 32 **Uppsägning**

1. Vardera parten kan säga upp överenskommelsen genom skriftligt meddelande till den andra parten. Uppsägningen träder i kraft tolv månader efter det att meddelandet om uppsägning mottagits av den andra parten.

2. I händelse av uppsägning av denna överenskommelse ska parterna säkerställa att de kan uppfylla sina internationella förpliktelser i övrigt.

Artikel 33 **Överenskommelser som upphävs**

När denna överenskommelse träder i kraft ska följande överenskommelser upphöra att gälla.

a) Överenskommelsen mellan Konungariket Sverige och Republiken Finland om flottningen i Torne och Muonio gränsälvar av den 17 februari 1949 samt

b) Gränsälvsöverenskommelsen mellan Sverige och Finland av den 16 september 1971 (1971 års överenskommelse),

c) Avtalet mellan Konungariket Sverige och Republiken Finland om inrättandet av ett gemensamt avrinningsdistrikt av den 3 oktober 2003.

Artikel 34 **Övergångsbestämmelser**

1. När denna överenskommelse träder i kraft ska de ärenden som är anhängiggjorda hos 1971 års Finsk-svenska gränsälvskommission överlämnas till domstol eller myndighet för handläggning.

2. I ärenden där kapitel 8 artikel 4 i 1971 års överenskommelse tillämpats när denna överenskommelse träder i kraft ska de materiella reglerna i 1971 års överenskommelse gälla. I övrigt ska nationella bestämmelser tillämpas.

3. Tillstånd som har meddelats med stöd av 1971 års överenskommelse ska fortsätta att gälla som om de var meddelade med stöd av nationell lagstiftning. Vid omprövning och tillsyn ska bestämmelserna i nationell lagstiftning tillämpas.

4. a) Den som bryter mot bestämmelser i tillstånd meddelade med stöd av 1971 års överenskommelse före ikraftträdandet av denna överenskommelse döms till ansvar enligt då gällande lag.

b) Den som bryter mot bestämmelser i tillstånd meddelade med stöd av 1971 års överenskommelse efter ikraftträdandet av denna överenskommelse döms till ansvar enligt gällande lag.

5. De medel som inlutit från försäljning av fiskekort enligt beslut av 1971 års Finsk-svenska gränsälvskommission ska överföras till närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland och Fiskeriverket när denna överenskommelse träder i kraft.

6. Övriga tillgångar som innehas av 1971 års Finsk-svenska gränsälvskommission ska med avdrag för skulder överföras till kommissionen när denna överenskommelse träder i kraft. Efter det att överenskommelsen har trätt i kraft ska avgifter till 1971 års Finsk-svenska gränsälvskommission fastställda i gällande tillståndsbeslut betalas till kommissionen.

7. De handlingar som finns hos 1971 års Finsk-svenska gränsälvskommission ska överlämnas till kommissionen.

8. Tillåtna nät som är i användning när denna överenskommelse träder i kraft och som inte uppfyller kraven i 8 § första stycket i fiskestadgan om redskapens konstruktion, får användas under tre år efter det att överenskommelsen har trätt i kraft.

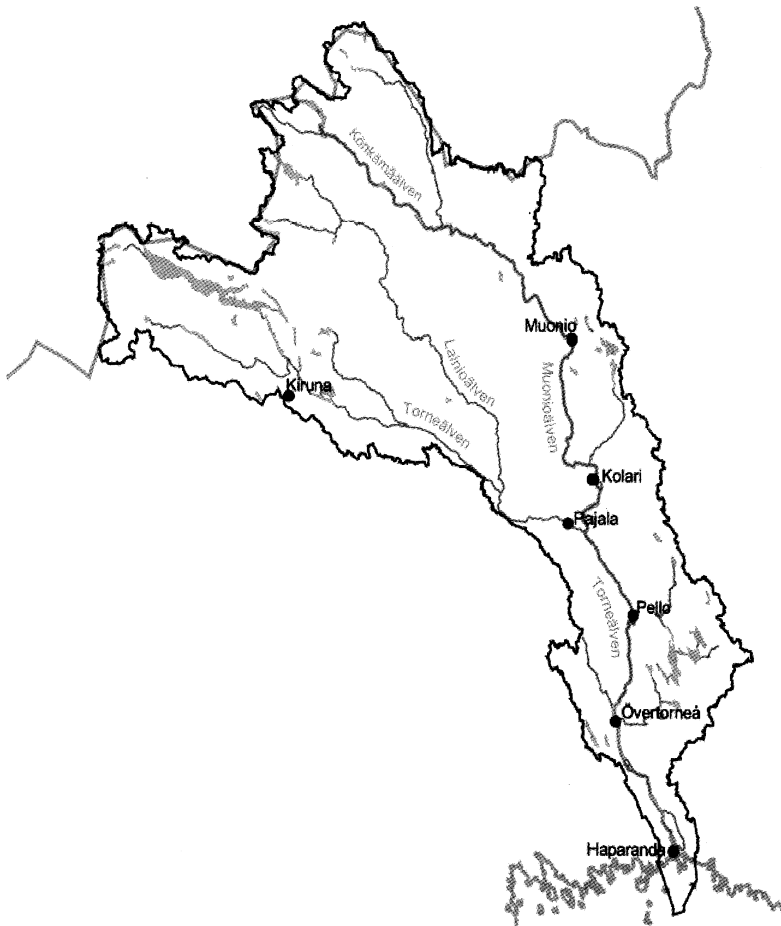
Artikel 35

Ikraftträdande

Denna överenskommelse träder i kraft 30 dagar efter det att parterna på diplomatisk väg underrättat varandra om att nödvändiga konstitutionella krav för överenskommelsens ikraftträdande har tillgodosetts.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat denna överenskommelse i två exemplar på de svenska och finska språken, vilka båda äger lika giltighet.

Det finsk-svenska avrinningsdistriktet

Administrativ stadga för Finsk-svenska gränsälvskommisionen

1 § Kansliet

Den Finsk-svenska gränsälvskommisionen ska ha sitt säte och sitt kansli på den ort i gränsbygden som parterna bestämmer. Kommisionen ska ha postadress i båda länderna.

Kansliet ska förvara kommissionens arkiv och diarium.

2 § Personal

Kommisionen ska ha en sekreterare. Den som anlitas som sekreterare ska ha högskoleexamen och behärska både svenska och finska. Vid behov kan en eller flera biträdande sekreterare anlitas.

Kommisionen kan anlita övrig personal.

Sekreteraren, biträdande sekreterare samt övrig personal ska anställas eller arvoderas av kommissionen.

För anställningsförhållande gäller lagen i det land där kommissionen har sitt säte och sitt kansli.

3 § Beslutsfattande

Kommisionen är beslutför när samtliga sex ledamöter är närvarande. Vid skiljaktig mening ska omröstning förrättas. Vid omröstningen blir den mening gällande som minst fyra ledamöter, varav minst två från respektive land, förenar sig om.

Om kommissionen inte inom utsatt tid kan tillstyrka eller avstyrka sådana program och planer som avses i artikel 10 punkt 1 f) i överenskommelsen, ska kommissionen underrätta berörda myndigheter om detta och orsakerna härtill.

4 § Ordförandens, ledamöternas och sakkunnigas uppgifter

Ordföranden ska leda kommissionens arbete.

Kommisionens ledamöter och sakkunniga ska efter kallelse av ordföranden delta i kommissionens möten samt vid behov bistå i beredningen av ärenden med särskilda utredningar eller undersökningar inom sina respektive kompetensområden.

Om en ledamot har förhinder ska en suppleant fullgöra dennas uppgifter efter ordförandens kallelse.

5 § Sekreterares uppgifter

Sekreterare ska i enlighet med ordförandens instruktioner bistå i beredningen av ärenden, föra kommissionens protokoll och ansvara för kom-

missionens diarium, kallelser och andra utskick samt ansvara för förvaltningen av kommissionens penningmedel.

6 § Ersättningar och tjänstevillkor

Arvoden, ersättningar för resekostnader och traktamenten till kommissionens ledamöter och sakkunniga ska betalas av kommissionen. Parterna ska i samråd bestämma grunderna för arvodena.

Resekostnader och traktamenten för kommissionens ledamöter och sakkunniga ska ersättas i enlighet med de bestämmelser som gäller i ledamöternas och de sakkunnigas hemland.

Kommissionen ska fastställa löner och arvoden för sekreteraren, biträdande sekreterare och övrig personal samt avlöna dessa.

För övriga tjänstevillkor gäller i tillämpliga delar vad som bestäms om statlig anställning i det land där kommissionen har sitt säte och sitt kansli.

7 § Budget och revision

Kommissionen ska senast den 1 mars varje år upprätta och till parterna överlämna ett förslag till budget för nästkommande kalenderår. Parterna ska samråda om budgetförslaget.

Parterna ska utbetala medel till kommissionen årligen senast den 15 januari.

Om revision bestämmer parterna gemensamt. Revisionsberättelse och årsberättelse ska avges före den 1 februari varje år.

8 § Öppethållande och mottagning

Kansliet ska vara öppet för allmänheten. Kommissionen ska bestämma öppethållningstiderna.

Ordföranden, sekreteraren eller biträdande sekreterare ska, om inte giltigt skäl utgör hinder, vara anträffbara i kansliet under viss tid, minst en gång i veckan.

Kommissionen ska informera om sina öppethållningstider.

9 § Handlingarnas språk

Handlingar som lämnas in till kommissionen ska vara skrivna på ett språk som enskilda har rätt att använda i sin kommunikation med myndigheter i respektive land. Om det finns behov av att översätta handlingar ska kommissionen ansvara för det.

Kommissionen ska vid behov upprätta protokoll på svenska och finska.

10 § Arbetsordning

Kommissionen ska fastställa sin arbetsordning.

Fiskestadga för Torneälvens fiskeområde

Allmänna bestämmelser

1 § Syfte

Denna fiskestadga utgör en integrerad del av gränsälvsöverenskommelsen mellan Finland och Sverige.

Fiske är tillåtet om det är skäligt med hänsyn till skydd och hållbart nyttjande av fiskbestånden i Torneälvens fiskeområde i såväl Finland som Sverige. Med hänsyn till ett skäligt nyttjande av gränsälvarna på ett sätt som främjar hela gränsregionens intressen, ska utgångspunkten vara att åstadkomma en rimlig och rättvis balans ur bestånds- och nyttjandesynpunkt mellan tillämpningsområdets sammantagna fiskeintressen.

Fiskestadgans bestämmelser samt beslut som har meddelats med stöd av denna stadga får inte innebära en tillämpning som står i strid mot detta syfte och inte heller mot Finlands och Sveriges internationella åtaganden i övrigt, särskilt Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik.

2 § Tillämpningsområde

Bestämmelserna i fiskestadgan tillämpas inom följande i artikel 23 i gränsälvsöverenskommelsen angivna vattenområden (Torneälvens fiskeområde):

- a) Könkämäälven och Muonioälven samt den del av Torneälven och de sjöar i vilka riksgränsen mellan Finland och Sverige löper (gränsälvarna),
- b) de vattendrag som är sidogrenar till gränsälvarna, dock inte biflöden,
- c) Torneälvens mynningsgrenar, och
- d) den del av Bottenviken som ligger norr om och inom en linje från Haparanda hamn över Skomakarens nordostligaste punkt, Ylikaris ostligaste punkt, Sarvenkatajas nordligaste punkt och därifrån i rakt ostlig riktning till riksgränsen samt därifrån söderut längs riksgränsen till Torneå och Kemi kommungräns och vidare i nordostlig riktning längs kommungränsen till fastlandet. Koordinaterna för de brytningspunkter som avgränsar fiskeområdet anges i bilaga 1.

Med älvmrådet avses i denna stadga den del av Torneälvens fiskeområde som ligger norr om älvmynningen, bestämd som en rät linje dragen mellan spetsen av Hellälä norra udde på den finska sidan och udden Virtakari på den svenska sidan samt norr om en rät linje dragen genom sydspetsen på Oxö och Palosaari. Med havsområdet avses den del av fiskeområdet som ligger söder om denna linje.

3 § Fredningszoner

I havsområdet ska det inom vardera statens vattenområde förutom den lagstadgade fiskådran också finnas fredningszoner. De utgörs av vattenområden som sträcker sig 200 meter åt båda sidorna från räta linjer, vilkas koordinater anges i bilaga 1.

Fiskeredskap eller andra anordningar får inte placeras eller användas så att fiskens gång i fredningszonen kan hindras eller att fisken inte kan komma dit eller inte kan röra sig där.

Allt slags fiske med storryssjor, redskap försedda med botten samt krok-nät och andra redskap för fångst av lax eller öring är förbjudet i den del av havet som avgränsas av älvmyningen och en linje dragen från södra stranden av Salmenlahti mynning via de södra uddarna av Kraaseli och Tirro, över Sellö nordvästra spets till Pirkkiö nordvästra udde.

4 § Definitioner

I denna stadga avses med

- 1) *fast redskap*: redskap med ledarm, såsom laxfällor och storryssjor, avsedda att användas på samma ställe under minst två dygn,
- 2) *småryssja*: en till botten nedtyngd ryssja med en båghöjd lägre än 1,0 meter och där ingen del är högre än 1,5 meter,
- 3) *förankrade nät*: nät som med ankare, tyngder eller sin egen vikt sätts på eller förankras vid eller ovanför botten och som inte driver med vattnet,
- 4) *flytnät*: nät som driver med strömmen,
- 5) *kullenät (kolknöt)*: not som är fäst vid båt,
- 6) *drag*: konstgjorda beten, wobblers, flugor eller därmed jämförbara lockmedel, som är försedda med krokar och som med sina rörelser, färger eller former lockar fisken att hugga,
- 7) *handredskap*: spö, pilk och liknande rörliga redskap som är utrustade med lina och drag eller krok, samt
- 8) *naturliga beten*: levande eller avlivade beten och luktpreparat.

5 § Fiskevårdsavgift

I den mån fiskevårdsavgift ska betalas enligt nationell lagstiftning i det land där fisket bedrivs, ska sådan avgift betalas i enlighet med den lagstiftningen.

Vid fiske med drag från båt, och om avgift ska utgå enligt första stycket, ska sådan avgift betalas även för den som ror båten i fråga.

Fångstredskap, fisketider och minimimått

6 § Tillåtna fångstredskap

Vid fiske efter lax och öring får endast följande redskap användas.

- 1) Fasta redskap i havsområdet,
- 2) flytnät och kullenät i älvsområdet på fångstplatser enligt bilaga 2,
- 3) spö och drag, och
- 4) håv på fångstplatser enligt bilaga 2.

Vid fiske efter andra arter än lax och öring får endast följande redskap och metoder användas.

- 1) Fasta redskap i havsområdet,
- 2) flytnät och kullenät på fångstplatser i älvsområdet enligt bilaga 2,
- 3) förankrade nät i havsområdet samt inom älvsområdets lugnvatten, sel och sjöar,
- 4) lak- och gäddkrok samt lakryssja,
- 5) not i havsområdet,
- 6) håv på fångstplatser enligt bilaga 2,
- 7) mjärde och småryssja,
- 8) spö och drag samt pilk, och
- 9) mete med naturligt bete utom i forsar och strömmande vatten.

Vid fiske med handredskap får samtidigt användas högst tre drag per redskap. Under fiske med handredskap måste redskapen hela tiden vara inom räckhåll för fiskaren.

Inom fångstplatser där kullenät, flytnät och håv får användas enligt bilaga 2 är det tillåtet att iordningställa fångstplatsen för fisket i den omfattning som är nödvändig för fiskets utförande.

Vid iordningställande enligt fjärde stycket får fiskande redskap inte användas om avsikten är att fånga fisk med dessa under iordningställandet.

Den som avser att iordningställa fångstplatsen enligt fjärde stycket ska senast sju arbetsdagar innan detta påbörjas meddela sin avsikt, i Finland till närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland, och i Sverige till den lokala polisen.

7 § Förbjudna redskap och fiskemetoder

Andra redskap än de som anges 6 § är förbjudna. För fiske efter samtliga arter gäller dessutom följande.

Fiske med utter (harrbräde) eller därmed jämförbar fiskemetod är förbjudet.

Fiske med skjutvapen, bedövande eller giftiga ämnen eller elektrisk ström är förbjudet.

Fiske med handredskap eller andra krokars än lak- och gäddkrok med avsikt att kroka fisken från utsidan eller på sådant sätt att risken för detta är uppenbar är förbjudet. En fisk som krokats utanför munnen ska genast släppas tillbaka i vattnet.

Fiske med ljuster och andra redskap som genomtränger fisken från utsidan är förbjudet. Skaftförsedd huggkrok får dock användas för att lyfta fisk som fångats med annat redskap.

Vid fiske med förankrade nät är det förbjudet att använda strömhinder, ledarm eller andra fasta konstruktioner.

Föremål avsedda att skrämma fisken eller hindra dess gång får inte placeras i eller ovanför vattnet.

Förbjudna redskap får inte förvaras ombord eller på annat sätt finnas till hands. Det samma gäller under förbudstid för redskap som är tillåtna vid andra tider. Det är dock tillåtet att transportera skjutvapen som används för jakt. I havsområdet är det även tillåtet att under förbudstid transportera redskap som är tillåtna enligt 6 §. Detta gäller under förutsättning att redskapen är bundna och undanstuvade.

8 § Fiskeredskapens konstruktion och placering

Vid fiske med nät efter andra arter än lax och öring får endast sådana flytnät och förankrade nät användas som består av enkel nätduk utan påse (grimm) tillverkad av entrådigt nylon (monofil) med en maximal tjocklek på 0,20 millimeter. I havet är det dock tillåtet att använda grövre tråd i nät med maskstorlek upp till 40 millimeter.

Ett flytnät får vara högst 120 meter långt. Ett kullenät får vara högst 200 meter långt.

Ett förankrat nät får vara högst 60 meter långt. Detta gäller dock inte vid fiske i havsområdet under perioden från och med den 1 augusti till och med den 30 april. Det gäller inte heller vid fiske i havsområdet med förankrade nät vars maskstorlek är högst 40 millimeter. Avståndet mellan förankrade nät ska vara minst 60 meter.

Ingångsöppningen på en mjärde för nejonöga får inte överskrida 16 cm i någon riktning.

I fiskeredskapen, utom i mjärdar och håvar för fiske efter lax och öring, får inte användas metalltråd, metallwire eller motsvarande.

Fiske i älvsområdet med håv efter andra arter än lax och öring är tillåtet bara med håv som är tillverkad av entrådlig nylon (monofil) med en trådtjocklek på högst 0,40 millimeter och av nät med minst 80 millimeters maskstorlek.

9 § Märkning av redskap

Fiskeredskap som används för fångst ska vara märkt på sådant sätt, att det klart framgår vem som är ägare eller brukare av redskapet samt dennes kontaktuppgifter. Märkningen ska tydligt kunna observeras utan att redskapet behöver tas upp ur vattnet. Handredskap som hålls i handen eller annars finns inom räckhåll för fiskaren behöver inte vara märkta.

10 § Maskstorlek

I älvsområdet ska fiskeredskapen ha följande maskstorlek.

- 1) Vid fiske efter lax eller öring med flytnät och kullenät minst 100 millimeter,
- 2) vid fiske efter andra arter än lax och öring med flytnät och kullenät minst 80 millimeter och högst 100 millimeter,
- 3) vid fiske med förankrade nät minst 80 millimeter och högst 100 millimeter, och
- 4) vid fiske med småryssja högst 80 millimeter.

I havsområdet ska fiskeredskapen ha följande maskstorlek.

- 1) Vid fiske med fasta redskap högst 80 millimeter i fiskhuset, och
- 2) vid fiske med förankrade nät från och med den 1 maj till och med den 31 juli högst 90 millimeter och övrig tid högst 40 millimeter eller minst 90 millimeter.

11 § Fiskesäsongen och fredningstiderna

Fiske efter lax och öring är förbjudet om inte sägs i denna paragraf.

I älvmrådet är allt fiske förbjudet från och med den 15 september till och med den 15 december med undantag för fiske efter nejonöga med mjärde.

Fiske efter lax och öring med handredskap är tillåtet från och med den 1 juni till och med den 31 augusti. Sådant fiske efter lax och öring är dock förbjudet mellan söndag kl. 19 (18 svensk tid) och måndag kl. 19 (18).

Fiske efter lax och öring i älvmrådet är tillåtet på fångstplatser enligt bilaga 2

1) med håv under midsommarveckan från måndag kl. 19 (18) till söndag kl. 19 (18), och

2) med flytnät och kullenät under midsommarveckan från och med tisdag till och med torsdag och de två efter midsommar följande veckosluten från fredag kl.19 (18) till söndag kl. 19 (18).

Fiske efter andra arter än lax och öring i älvmrådet är tillåtet på fångstplatser enligt bilaga 2

1) med håv endast från midsommarveckans måndag kl. 19 (18) till och med den 14 september, och

2) med flytnät och kullenät endast från och med den 15 juli till och med den 14 september.

I havsområdet är fiske med fasta redskap efter andra arter än lax och öring tillåtet från och med den 11 juni till och med den 31 oktober. Fiske med fasta redskap efter öring är tillåtet från den 17 juni kl. 12 till och med den 31 augusti. Fiske med fasta redskap efter lax är tillåtet från den 17 juni kl. 12 till och med den 15 september.

Respektive avtalspart får genom nationella bestämmelser för olika fiskarkategorier fastställa senare startdatum än de som nämns i sjätte stycket, dock så att yrkesfisket eller annat fiske med fasta redskap inleds senast den 29 juni. Sådana nationella bestämmelser får avse även redskapsbegränsningar.

Pålning och förankring av fasta redskap får påbörjas innan fiske är tillåtet. Utsättande av ej fiskande ledarmar får påbörjas tidigast sju dygn innan fisket är tillåtet.

12 § Minimimått och återutsättning av fisk

Det är förbjudet att fånga eller döda lax eller öring som är mindre än 50 centimeter samt harr som är mindre än 35 centimeter. Måttet tas från käkspetsen till den uträtade, sammanpressade stjärtfenans spets.

Fisk som inte uppfyller minimimåttet ska omedelbart släppas tillbaka i vattnet, levande eller död.

Fisk som uppfyller måttet ska levande eller död släppas tillbaka i vattnet om den

- 1) fångats under fredningstid,
- 2) fångats med förbjudet redskap eller förbjuden fiskemetod, eller
- 3) är en övervintrad lax.

Den som fiskar med fasta redskap efter andra arter än lax och öring enligt 11 § sjätte stycket, innan fiske efter lax och öring är tillåtet, måste dagligen vittja alla fiskhus och varsamt släppa tillbaka all fångad lax och öring.

Särskilda bestämmelser för spöfiske och fiske med håv

13 § Fiskekvot

Det är tillåtet att fånga och behålla en lax eller öring per fiskare och dygn vid fiske med spö och drag eller håv.

14 § Användning av båt vid fiske med drag

Fiske efter lax och öring med handredskap från förankrad båt får inte störa andras fiske.

Vid fiske med drag från båt är det förbjudet att använda motor, utom i lugnvattnen nedströms bron mellan Övertorneå i Sverige och Aavasaksa i Finland. Det är förbjudet att använda motor närmare forsområdena än 200 meter. Förbudet i detta stycke gäller inte personer med funktionsnedsättningar som försvarar användningen av båt utan motor.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland och Fiskeriverket får efter ansökan i det enskilda fallet var för sig besluta om undantag från förbudet i andra stycket, om det finns särskilda skäl. Myndigheterna ska underrätta varandra om sådana meddelade beslut.

Övriga bestämmelser

15 § Myndigheter

De myndigheter som avses i artikel 26 i gränsälvsöverenskommelsen är jord- och skogsbruksministeriet eller närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland samt Fiskeriverket eller Länsstyrelsen i Norrbottens län eller den myndighet som ersätter dessa såvitt gäller förvaltningen av fisket och beviljande av undantag från bestämmelserna i stadgan. Avtal om ytterligare föreskrifter om fisket får ingås av den finska och den svenska regeringen eller den myndighet som respektive regering bestämmer.

16 § Bestämmelser som avviker från fiskestadgan

I enlighet med det syfte som anges i 1 § denna stadga får regeringarna eller den myndighet som respektive regering bestämmer gemensamt överenskomma om från stadgan avvikande bestämmelser om tillåtna fisketider, fiskemetoder, tillåtna redskap, antal redskap eller andra tekniska regler samt vilka fångstplatser som ska omfattas av stadgans bilaga 2 i de fall

- 1) beståndssituationen tillåter det, eller
- 2) det krävs med hänsyn till skyddet av fiskbestånden och säkrandet av ett hållbart nyttjande.

Bestämmelserna får begränsas till att gälla en del av fiskeområdet, en del av fiskesäsongen eller enskild fiskemetod. Bestämmelserna får tidsbegränsas till att gälla en fiskesäsong åt gången men kan vid behov utvärderas och ändras efter vad som är nödvändigt med hänsyn till bevarandet av fiskbestånden i Torneälvens fiskeområde.

Regeringarna eller den myndighet som respektive regering bestämmer ska årligen se över tillåten fiskestart enligt 11 § i denna stadga och enligt första stycket i denna paragraf och gemensamt överenskomma om anpassningar med hänsyn till beståndssituationen i området. Ändringar nedtecknas i ett särskilt, gemensamt upprättat, protokoll.

Överläggningar om ändrade bestämmelser bör påbörjas vid sådan tidpunkt och ske i sådan takt att lokala intressen hinner höras och det finns förutsättningar för beslut om bestämmelserna senast den 1 april det år då bestämmelserna ska tillämpas.

17 § Fisketillstånd

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland och Fiskeriverket, eller den till vilken myndigheterna uppdrar detta, får upplåta fisketillstånd där staten äger rätten till fiske efter lax och öring. Ett sådant tillstånd får också krävas för roddare som aktivt deltar i fisket efter lax och öring.

Myndigheterna får ingå avtal om gemensamt fisketillstånd med övriga fiskerättsinnehavare i älven. Ett gemensamt fisketillstånd berättigar till fiske i fisketillståndsområdet utan hinder av riksgräns. Myndigheterna får överenskomma om bestämmelser som rör försäljning av fisketillstånd och redovisning av intäkter från försäljningen samt övervaka den försäljning av tillstånd som utförs av privata intressen.

Intäkterna från fisketillstånd för ett visst område tillfaller dem som innehar rätten till fisket i området i proportion till deras andelar i vattenområdena. Detta gäller dock inte statens fiskerätt eller fiskerätt som grundar sig på annan särskild grund, vars värdeandel ska bestämmas i avtalet som avses i andra stycket.

Intäkterna från upplåtelser av fisketillstånd för visst område ska sättas in på ett för Finland och Sverige gemensamt konto. Myndigheterna ska efter det att fiskerättsinnehavarna tilldelats sin andel använda den återstående delen till gemensamt beslutade åtgärder för kontroll och forskning i området.

18 § Fiskeuppvisningar och fisketävlingar

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland, Fiskeriverket och Länsstyrelsen i Norrbottens län får i enskilda fall, avvikande från bestämmelserna i fiskestadgan, efter överenskommelse bevilja tillstånd för fiske vid fiskeuppvisningar och fisketävlingar som sker i enlighet med de riktlinjer som myndigheterna har enats om. Den tillståndsgivande myndigheten kan i tillståndsvillkoren tillåta avvikelser från bestämmelser om fiskeredskap för demonstration av traditionella fiskemetoder i fiskeuppvisningar. Tillstånd beviljas av myndigheten i det land där verksamheten bedrivs. Den andra avtalspartens myndighet ska underrättas om tillståndet. Vid handläggningen ska artikel 21 i gränsöverskommelsen tillämpas.

19 § Fångst för vetenskapliga ändamål

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland, Fiskeriverket och Länsstyrelsen i Norrbottens län får i enskilda fall, avvikande från bestämmelserna i fiskestadgan, efter överenskommelse bevilja tillstånd till fiske för vetenskapliga ändamål som sker i enlighet med de villkor som myndigheterna har enats om. Tillstånd beviljas av myndigheten i det land där verksamheten bedrivs. Dessutom behövs lov av fiskerättsinnehavaren. Den andra avtalspartens myndighet ska underrättas om tillståndet som beviljats för vetenskaplig forskning. Vid handläggningen ska artikel 21 i gränsöverskommelsen tillämpas.

20 § Yttrande av Gränsälvscommissionen

Sådant yttrande som avses i artikel 11 punkt 3 i gränsälvsöverenskommelsen behöver inte inhämtas i de fall ansvarig myndighet får anses ha erforderlig och tillräcklig kompetens i frågan.

21 § Övervakning

Efterlevnaden av denna fiskestadga övervakas av närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland och Länsstyrelsen i Norrbottens län samt de organ som enligt respektive lands lagstiftning övervakar fisket. Båda avtalsparterna ska verka för att ett tillräckligt antal fiskeövervakare utnämns och tillräcklig övervakning utövas.

Övervakningen får dessutom utföras av gemensamma finsk-svenska övervakningspatruller. Vid sådan övervakning har övervakare från det andra landet observatörs status.

Berörda lagövervakande myndigheter och fiskeövervakare i Finland och Sverige ska vid behov utbyta information.

22 § Tillämpning av allmän fiskerilagstiftning

Om inte särskilda regler finns i denna stadga gäller respektive lands fiskerilagstiftning och de bestämmelser som meddelats med stöd av denna.

Bilaga 1. Fiskestadgans tillämpningsområde och fredningszoner i havet

Tillämpningsområdets avgränsning i havet

Tillämpningsområdets sydgräns som avses i fiskestadgans 2 § punkt d) löper som räta linjer mellan följande punkter. Punkterna är markerade med tresiffriga tal på kartan i slutet av bilagan. Koordinaterna hänför sig till ETRS89 (WGS84) –systemet.

Nr	Lat ggmm.dddd	Lon ggmm.dddd	Beskrivning
991	65 46.1562	23 53.8963	Piren vid Haparanda hamn
992	65 41.5757	24 00.1305	Skomakarens nordostligaste punkt
993	65 39.5405	24 05.0768	Ylikaris ostligaste punkt
994	65 37.3485	24 08.3960	Sarvenkatajas nordligaste punkt
100	65 37.3484	24 09.7714	Punkten där den svenska östgående linjen träffar riksgränsen
444	65 37.1570	24 09.6966	Brytpunkt IV vid riksgränsen
101	65 36.7703	24 09.5888	Punkten där Torne kommungräns möter riksgränsen
189	65 41.1659	24 17.4295	Råsten 189 på Iso-Huituri, kommungränsen
437	65 46.0298	24 26.1716	Råsten 437 på Rajakari där gränserna mellan tre kommuner möts
222	65 46.7880	24 26.9516	Råsten 2 på Koivuoluoto

Fredningszoner

De fredningszoner som avses i fiskestadgans 3 § första stycket utgörs av vattenområden som sträcker sig 200 meter åt båda sidorna från nedan angivna räta linjer. Linjernas brytpunkter är angivna med tvåsiffriga tal på kartan i slutet av bilagan. Fredningszonerna fortsätter utanför tillämpningsområdet under nationell jurisdiktion.

a) från en punkt 65°47,147' N, 24°07,109' O (nr 10) på Kraaseligrundet utanför älvmyningen till en punkt 65°45,780' N, 24°06,160' O (nr 11), därifrån till en punkt 65°43,930' N, 24°09,710' O (nr 12), därifrån till en punkt 65°40,480' N, 24°11,660' O (nr 13) och därifrån till en punkt 65°36,773' N, 24°09,594' O (nr 19),

b) från en punkt 65°45,930' N, 24°06,264' O (nr 20) på den enligt a) gående linjen till en punkt 65°45,980' N, 24°02,460' O (nr 21), därifrån till en punkt 65°43,930' N, 23°59,210' O (nr 22), därifrån till en punkt 65°41,930' N, 24°01,410' O (nr 23) och därifrån till en punkt 65°41,177' N, 24°01,101' O (nr 29),

c) från punkten 65°43,930' N, 23°59,210' O (nr 22) till en punkt 65°43,162' N, 23°57,977' O (nr 39),

d) från en punkt 65°44,530' N, 24°00,170' O (nr 40) på den enligt b) gående linjen till en punkt 65°44,492' N, 23°56,166' O (nr 49),

e) från punkten 65°43,930' N, 24°09,710' O (nr 12) till en punkt 65°43,880' N, 24°13,860' O (nr 52) och därifrån till en punkt 65°40,726' N, 24°16,642' O (nr 59),

f) från punkten 65°43,880' N, 24°13,860' O (nr 52) till en punkt 65°43,730' N, 24°19,110' O (nr 62) och därifrån till en punkt 65°43,018' N, 24°20,749' O (nr 69).

Fredningszonernas brytpunkter i tabellform. Zonernas sträckning utanför avtalsområdet har medtagits som information.

Nr	Lat ggmm.ddd	Lon ggmm.ddd	
Linje a)			
10	65 47.147	24 07.109	
11	65 45.780	24 06.160	
12	65 43.930	24 09.710	
13	65 40.480	24 11.660	
19	65 36.773	24 09.594	a-slutpunkt, (=skärningspunkt med tillämpningsområdets yttre gräns)

1	65 34.930	24 08.570	a-riktningsgivande punkt utanför tillämpningsområdet
Linje b)			
20	65 45.930	24 06.264	
21	65 45.980	24 02.460	
22	65 43.930	23 59.210	
23	65 41.930	24 01.410	
29	65 41.177	24 01.101	b-slutpunkt

24	65 35.930	23 58.960	b-brytpunkt utanför tillämpningsområdet
2	65 34.930	23 59.849	b-riktningsgivande punkt utanför tillämpningsområdet
Linje c)			
22	65 43.930	23 59.210	
39	65 43.162	23 57.977	c-slutpunkt

32	65 38.930	23 51.210	c-brytpunkt utanför tillämpningsområdet
33	65 37.930	23 50.360	c-brytpunkt utanför tillämpningsområdet
3	65 34.930	23 51.552	c-riktningsgivande punkt utanför tillämpningsområdet

Linje d)

40	65 44.530	24 00.167	
49	65 44.492	23 56.166	d-slutpunkt

41	65 44.430	23 50.010	d-brytpunkt utanför tillämpnings- området
42	65 43.530	23 48.210	d-brytpunkt utanför tillämpnings- området
43	65 42.730	23 48.410	d-brytpunkt utanför tillämpnings- området
44	65 41.330	23 46.560	d-brytpunkt utanför tillämpnings- området
4	65 34.929	23 41.055	d-riktningsgivande punkt utanför tillämpningsområdet

Linje e)

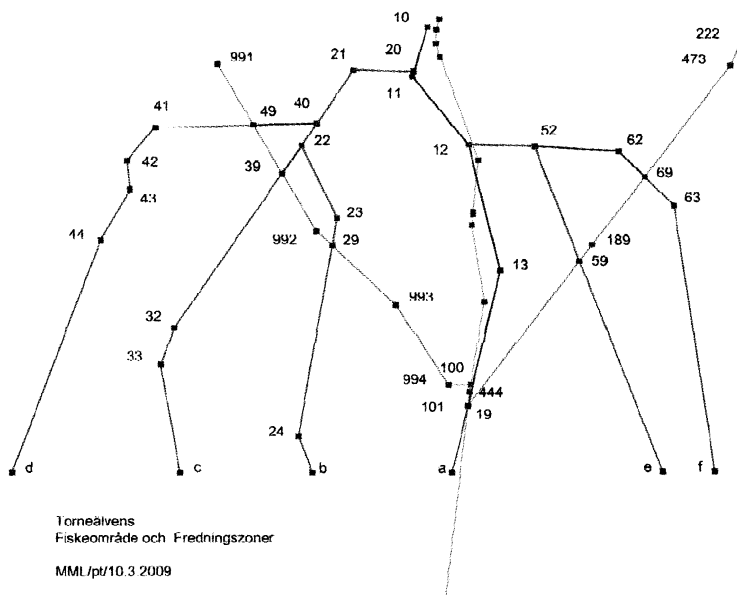
12	65 43.930	24 09.710	
52	65 43.880	24 13.860	
59	65 40.726	24 16.642	e-slutpunkt

5	65 34.931	24 21.721	e-riktningsgivande punkt utanför tillämpningsområdet

Linje f)

52	65 43.880	24 13.860	
62	65 43.730	24 19.110	
69	65 43.018	24 20.749	f-slutpunkt

63	65 42.230	24 22.560	f- brytpunkt utanför tillämpnings- området
6	65 34.931	24 24.993	f-riktningsgivande punkt utanför tillämpningsområdet

Förklaringar till kartan

Tillämpningsområdets sydgräns med tresiffriga tal 991, 992, 993, 994, 100, 444, 101, 189, 437, 222.

Riksgränsens brytpunkter utan numrering.

Fredningszonernas mittlinjer med tvåsiffriga tal.

Linje a: 10, 11, 12, 13, 19.

Linje b: 20, 21, 22, 23, 29.

Linje c: 22, 39.

Linje d: 40, 49.

Linje e: 12, 52, 59.

Linje f: 52, 62, 69.

Bilaga 2. Fångstplatser

Håv

Vaarankoski	Vojakkala by	Övre Vojakkala bys samfällighetsförening/delägarlag
Kukkolaforseen	Kukkola by	Kukkolas samfällighetsförening/delägarlag
Matkakoski	Korpikylä	Kukkolas sikfiskeförening Korpikyläs delägarlag
Vuennonkoski	Vitsaniemis by	Matkakoski sikfiskeförening Pekanpääs fiskelag Vitsaniemis fiskeförening

Flytnät och kullenät

Mustasaari	Karungis by	Karungis delägarlag/ Karungis traditionsfiskares andelslag Karungis fiskeförening
Järviväylä	Karungis by	Karungis delägarlag/ Karungis traditionsfiskares andelslag Karungis fiskeförening
Matkakoski	Korpikylä	Korpikyläs delägarlag
Tuoheanlahti Kultaniitty	Korpikylä Pekanpää	Korpikyläs delägarlag Pekanpääs fiskelag Vitsaniemis fiskeförening
Pukulmi	Kainuunkylä	Kainuunkyläs fiskelag Päkkilä-Hedenäset fiskeförening
Tulkkila Laurinhieta	Armassaari Nuotioranta	Armassaari fiskelag Nuotioranta fiskelag Lupprios laxfiskeförening
Karjosaari	Alkkula	Alkkula fiskelag Ruskolas fiskeförening
Vasikkasaari	Närkki- Tengeliö	Närkki-Tengeliö fiskelag
Hannukkala	Närkki- Tengeliö	Närkki-Tengeliö fiskelag
Kauvosaari	Kauliranta	Kauliranta fiskelag
Koulunapaja	Kauliranta	Kauliranta fiskelag
Juoksenki	Juoksenki by	Juoksenki fiskelag Niemi-Saloniemi fiskelag Juoksengi Pia fiskelag

2 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § och 16 kap. 12 § miljöbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §

I fråga om viss miljöfarlig verksamhet och viss vattenverksamhet gäller särskilda bestämmelser enligt lagen (1971:850) med anledning av gränsöversenskommelsen den 16 september 1971 mellan Sverige och Finland.

I fråga om viss miljöfarlig verksamhet och viss vattenverksamhet gäller särskilda bestämmelser enligt lagen (2010:xxx) om gränsöversenskommelse mellan Sverige och Finland, lagen (1974:268) med anledning av miljöskyddskonventionen den 19 februari 1974 mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige och lagen (1929:404) om giltighet här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929.

16 kap.

12 §

Överklagbara domar eller beslut får överklagas av

1. den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot,

2. en lokal arbetstagarorganisation som organiserar arbetstagare i den verksamhet som avses med beslutet, såvitt avser domar och beslut i frågor om tillstånd till miljöfarlig verksamhet,

3. en central arbetstagarorganisation enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet, motsvarande organisation på arbetsgivarsidan samt en sammanslutning av konsumenter, såvitt avser beslut som en länsstyrelse eller en central förvaltningsmyndighet har meddelat med stöd av bemyndigande enligt 14 kap., förutsatt att beslutet inte avser ett särskilt fall, och

4. den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga.

4. den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken, i föreskrifter meddelade med stöd av balken eller i lagen (2010:xxx) om gränsöversenskommelse mellan Sverige och Finland har rätt att överklaga.

Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled

Härigenom föreskrivs att 84 § lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled ska upphöra att gälla den dag regeringen bestämmer.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1957:390) om fiskearrenden

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1957:390) om fiskearrenden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

I fråga om avtal, varigenom någon mot vederlag upplåter fiskerätt åt annan, *skall*, utöver vad som beträffande nyttjanderätt i allmänhet följer av 7 kap. jordabalken, gälla vad nedan i denna lag *sägs, därest* upplåtelsens ändamål är yrkesfiske eller *ock* annat fiske av väsentlig betydelse för arrendatorns försörjning.

Har rätt till fiske, i samband med jordbruksarrende eller *eljest*, upplåtits genom avtal som huvudsakligen har annat ändamål än i första stycket *sägs, äger* denna lag *ej tillämpning. Lagen är ej tillämplig på sådan upplåtelse av rätt till fiske som avses i kapitel 5 artikel 6 eller 7 i gränsälvöverenskommelsen den 16 september 1971 mellan Sverige och Finland.*

Förbehåll som strider mot bestämmelse i denna lag är utan verkan mot arrendatorn eller den som har rätt att träda i *hans* ställe, om *ej* annat anges.

I de fall då *enligt vad därom är föreskrivet arrendenämndens godkännande fordras för giltighet av förbehåll som nyss nämnts eller annat avtalsvillkor*, får godkännande sökas endast om detta angivits i avtalet. Ansökan får inte prövas om den kommer in till arrendenämnden senare än en månad efter det att avtalet ingicks. Leder en prövning till att godkännande vägras, förfaller avtalet,

I fråga om avtal, varigenom någon mot vederlag upplåter fiskerätt åt annan, *ska*, utöver vad som beträffande nyttjanderätt i allmänhet följer av 7 kap. jordabalken, gälla vad *som föreskrivs* nedan i denna lag, *om* upplåtelsens ändamål är yrkesfiske eller annat fiske *som är* av väsentlig betydelse för arrendatorns försörjning.

Har rätt till fiske, i samband med jordbruksarrende eller *annars*, upplåtits genom avtal som huvudsakligen har annat ändamål än *vad som föreskrivs* i första stycket, *ska* denna lag *inte tillämpas.*

Förbehåll som strider mot bestämmelse i denna lag är utan verkan mot arrendatorn eller den som har rätt att träda i *dennes* ställe, om *inte* annat anges.

I de fall då *det föreskrivs att arrendenämnden ska godkänna ett förbehåll enligt tredje stycket eller något annat avtalsvillkor för att detta ska bli giltigt*, får godkännande sökas endast om detta angivits i avtalet. Ansökan får inte prövas om den kommer in till arrendenämnden senare än en månad efter det att avtalet ingicks. Leder en prövning till att godkännande vägras, förfaller avtalet,

¹ Senaste lydelse 1984:680.

om inte något annat har överens-
kommits.

om inte något annat har överens-
kommits.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

5 Förslag till lag om ändring i fiskelagen (1993:787)

Härigenom föreskrivs i fråga om fiskelagen (1993:787)

dels att 3, 7, 17–19, 34 och 37 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 18 a §, samt närmast före 18 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

I denna lag avses med Torneälvens fiskeområde

1. Könkämäälven och Muonioälven samt den del av Torneälven och de sjöar i vilka riksgränsen mellan Sverige och Finland löper (gränsälvarna),

2. de vattendrag som är sidogrenar till gränsälvarna, dock inte biflöden,

3. Torneälvens mynningsgrenar, och

4. den del av Bottenviken som ligger norr om och inom en linje från Haparanda hamn över Skomakarens nordostligaste punkt, Ylikaris östligaste punkt, Sarvenkatajas nordligaste punkt och därifrån i rakt östlig riktning till riksgränsen samt därifrån söderut längs riksgränsen till Torneå och Kemi kommungräns och vidare i nordostlig riktning längs kommungränsen till fastlandet. Regeringen meddelar föreskrifter om koordinater för de brytningspunkter som avgränsar fiskeområdet.

Med älvmrådet avses den del av Torneälvens fiskeområde som ligger norr om älvmynningen, bestämd som en rät linje dragen mellan spetsen av Hellälä norra udde på den finska sidan och udden Virtakari på den svenska sidan samt norr om en rät linje

¹ Senaste lydelse 2001:445.

dragen genom sydspetsen på Oxö och Palosaari. Med havsområdet avses den del av fiskeområdet som ligger söder om denna linje.

Denna lag *skall* inte tillämpas i den mån den strider mot föreskrifter om Torne älvs fiskeområde eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 eller 8 kap. miljöbalken.

Denna lag *ska* inte tillämpas i den mån den strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 eller 8 kap. miljöbalken.

Bestämmelser om att tillstånd krävs för vissa verksamheter och åtgärder finns i 7 kap. 28 a–29 b §§ miljöbalken.

Om samernas rätt till fiske i vissa delar av landet och om fiskevårdsområden gäller särskilda bestämmelser.

7 §

Med fast redskap menas

1. fiskebyggnad, och
2. fiskeredskap med ledarm, om redskapet är fastsatt vid botten eller stranden och avses stå kvar i mer än två dygn i följd.

Med rörligt redskap avses fiskeredskap som inte är fast redskap.

Med handredskap avses spö, pilk och liknande *rörliga* redskap som är *ustrustade* med lina och högst tio krokvar.

Med handredskap avses spö, pilk och liknande *rörligt* redskap som är *ustrustat* med lina och högst tio krokvar.

I Torneälvens fiskeområde avses med

1. *fast redskap: redskap med ledarm, såsom laxfälla och storryssja, avsett att användas på samma ställe under minst två dygn,*

2. *småryssja: en till botten nedtyngd ryssja med en båghöjd lägre än 1,0 meter och där ingen del är högre än 1,5 meter,*

3. *förankrade nät: nät som med ankare, tyngder eller sin egen vikt sätts på eller förankras vid eller ovanför botten och som inte driver med vattnet,*

4. *flytnät: nät som driver med strömmen,*

5. *kullenät (kolknot): not som är fäst vid båt,*

6. *drag: konstgjorda beten, wobblers, flugor eller därmed jämförbara lockmedel som är försedda med krokvar och som med sina rörelser, färger eller former lockar fisken att hugga,*

7. *handredskap: spö, pilk eller liknande rörligt redskap som är utrustat med lina och drag eller krok, samt*

8. *naturliga beten: levande eller avlivade beten och luktpreparat.*

17 §

I varje gren av ett vattendrag eller ett sund där fisken har sin gång *skall* det finnas en fiskådra i det djupaste vattnet. Fiskådran utgör en sjättedel av vattnets bredd vid vanligast förekommande lågt vattenstånd. Vid vattendragets inlopp och mynning och vid ett sunds ändpunkter sträcker sig fiskådran med oförändrad bredd vidare trehundra meter ut i det djupaste vattnet.

Länsstyrelsen får besluta att fiskådran *skall* gå i en annan del av vattnet än vad som sägs i första stycket. Berörda rättsägare *skall* få tillfälle att yttra sig i saken innan beslut fattas. Om ändringen innebär ett påtagligt men för någon berörd rättsägare, fordras dennes samtycke till åtgärden.

I varje gren av ett vattendrag eller ett sund där fisken har sin gång *ska* det finnas en fiskådra i det djupaste vattnet. Fiskådran utgör en sjättedel av vattnets bredd vid vanligast förekommande lågt vattenstånd. Vid vattendragets inlopp och mynning och vid ett sunds ändpunkter sträcker sig fiskådran med oförändrad bredd vidare trehundra meter ut i det djupaste vattnet.

Länsstyrelsen får, *utom i Torneälvens fiskeområde*, besluta att fiskådran *ska* gå i en annan del av vattnet än vad som sägs i första stycket. Berörda rättsägare *ska* få tillfälle att yttra sig i saken innan beslut fattas. Om ändringen innebär ett påtagligt men för någon berörd rättsägare, fordras dennes samtycke till åtgärden.

I älvmrådet inom Torneälvens fiskeområde ska fiskådran, i stället för vad som anges i första stycket, utgöra en tredjedel av vattendragets bredd vid normal låg vattenföring. En fiskådra i vattendrag utanför Torneälvens fiskeområde vilket rinner ut i vattendrag inom älvmrådet fortsätter med oförändrad bredd tills den når fiskådran i älvmrådet.

18 §

Fiskådran *skall* lämnas fri från fiskeredskap som kan hindra fiskens gång. Någon annan anordning än fiskeredskap får inte heller sättas ut i eller vid fiskådran i syfte att hindra fisken att gå fram i ådran.

Länsstyrelsen får medge undantag från vad som sägs i första stycket, om det kan antas att det inte leder till påtagligt men för någon som inte samtyckt till åtgärden.

Fiskådran *ska* lämnas fri från fiskeredskap som kan hindra fiskens gång. Någon annan anordning än fiskeredskap får inte heller sättas ut i eller vid fiskådran i syfte att hindra fisken att gå fram i ådran.

Länsstyrelsen får, *utom i Torneälvens fiskeområde*, medge undantag från vad som sägs i första stycket, om det kan antas att det inte leder till påtagligt men för någon som inte samtyckt till åtgärden.

***Fredningszoner inom
Torneälvens fiskeområde***

18 a §

I havsområdet inom Torneälvens fiskeområde ska finnas fredningszoner som avses i 3 § i den fiskestadga för Torneälvens fiskeområde som fogats till gränsälvsöverenskommelsen mellan Sverige och Finland. I en fredningszon får fiskeredskap eller andra anordningar inte placeras eller användas så att fiskens gång i zonen kan hindras eller att fisken inte kan komma dit eller inte kan röra sig där.

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka vattenområden inom Torneälvens fiskeområde som ska utgöra fredningszoner.

19 §²

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter för fiskevården och fiskets bedrivande som förbjuder eller begränsar

1. fisket med avseende på vilken fisk som får fångas,
2. användningen av fiskefartyg, fiskemetoder eller fiskeredskap,
3. fiske inom vissa områden eller för vissa ändamål,

² Senaste lydelse 2003:251.

4. användningen av redskap, agn, båtar eller annat som kan sprida kräftpest eller någon annan sjukdom.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får också med dela föreskrifter för fiskevården som avser förbud mot att behålla fisk som fångats, bearbeta fisk ombord, förvara fisk i sump eller att omlasta, föra i land, föra in i landet eller saluhålla fisk.

Regeringen får meddela föreskrifter för fiskevården och fiskets bedrivande som avviker från särskilda bestämmelser i den fiskestadga som fogats till gränsälvsoverenskommelsen mellan Sverige och Finland och som avser senareläggande för olika kategorier av fiskande av de startdatum som anges i stadgan för fiske med fasta redskap i havsområdet. Yrkesfiske som bedrivs med fasta redskap eller annat fiske med fasta redskap ska dock inledas senast den 29 juni. Föreskrifterna får avse även redskapsbegränsningar.

Regeringen får meddela föreskrifter för fiskevården och fiskets bedrivande inom Torneälvens fiskeområde som avviker från särskilda bestämmelser i den fiskestadga som anges i tredje stycket efter överenskommelse med Finlands regering eller den behöriga finska förvaltningsmyndigheten, och som avser tillåtna fisketider och fiskemetoder, tillåtna redskap, antalet fiskeredskap eller andra tekniska regler för fisket samt vilka fångstplatser som ska omfattas av bilaga 2 till fiskestadgan, om

1. situationen för fiskbestånden tillåter det, eller

2. det krävs med hänsyn till skyddet av fiskbestånden och säkrandet av ett hållbart nyttjande.

De föreskrifter som meddelas enligt fjärde stycket får avgränsas till att gälla en del av Torneälvens fiskeområde, en del av fiskesäsongen eller en enskild fiskemetod och får tidsbegränsas till att gälla en fiskesäsong åt gången.

Överläggningar om ändrade

föreskrifter ska påbörjas vid sådan tidpunkt och ske i sådan takt att lokala fiskeintressen hinner höras och det finns förutsättningar för beslut om föreskrifterna senast den 1 april det år då föreskrifterna ska tillämpas.

34 §³

För tillsyn över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter meddelade med stöd av lagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer utse fisketillsynsmän.

För kontroll av efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt föreskrifter om fisket i *EG:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken har fisketillsynsman som förordnats därtill och annan befattningshavare hos Fiskeriverket, länsstyrelsen eller annan myndighet i vars uppgifter det ingår att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske rätt att

1. få tillträde till fartyg, fordon, områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen där fisk och utrustning för fisket förvaras eller hanteras för att där göra de undersökningar och ta de prover som behövs för tillsynen utan att ersättning lämnas,

2. på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen, och

3. få den hjälp som behövs för tillsynen av den som är föremål för åtgärden.

En fisketillsynsman får även ges förordnande att ta egendom i beslag enligt 47 §.

Polismyndigheten *skall* på begäran lämna den hjälp som behövs vid tillsynen.

Vid tillsyn för kontroll av efterlevnaden av *EG:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken gäller bestämmelserna i andra stycket också för *EG:s* institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer.

För kontroll av efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt föreskrifter om fisket i *EU:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken har fisketillsynsman som förordnats därtill och annan befattningshavare hos Fiskeriverket, länsstyrelsen eller annan myndighet i vars uppgifter det ingår att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske rätt att

Polismyndigheten *ska* på begäran lämna den hjälp som behövs vid tillsynen.

Vid tillsyn för kontroll av efterlevnaden av *EU:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken gäller bestämmelserna i andra stycket också för *EU:s* institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer.

Övervakningen av fisket i Torneälvens fiskeområde får utföras av

³ Senaste lydelse 2003:251.

gemensamma finsk-svenska patruller. Vid gemensam övervakning i den svenska delen av fiskeområdet har behörig finsk personal observatörs status.

Behöriga övervakningsmyndigheter ska vid behov utbyta information med finsk myndighet.

37 §⁴

Den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. utan lov fiskar i vatten där annan har enskild fiskerätt,
2. utan någon myndighets tillstånd enligt denna lag fiskar där sådant tillstånd behövs, eller

3. sätter ut eller placerar ett fiskeredskap eller en anordning i strid med vad som gäller om fiskådra

3. sätter ut eller placerar ett fiskeredskap eller en anordning i strid med vad som gäller om fiskådra *eller placerar eller använder ett fiskeredskap eller en annan anordning i strid med vad som gäller i en sådan fredningszon som avses i 18 a §*

döms till böter eller fängelse i högst ett år, om inte annat följer av 41 §.

I ringa fall *skall* inte dömas till ansvar. I ringa fall *ska* inte dömas till ansvar.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

⁴ Senaste lydelse 2003:251.